

ԵՍ ՆԱԽԱՆՁՈՏ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԸՆ ԵՄ

Նախանձը չար խորհուրդ մըն է: Անիկա է նաեւ ժամագիրքին մէջ յիշուած՝ եօթը մահացու մեղքերուն երկրորդը: Կայէն չար նախանձի պատճառաւ էր որ եղբայրասպան եղաւ: Յակոբ նահապետ նախանձով կուրացած իր եղբոր անդրանկութիւնը գողցաւ եւ իր հայրը խաբեց: Իսկ Յովսէփ գեղեցիկի եղբայրները նախանձով թունաւորուած՝ զինքն եգիպտացիներուն ծախեցին: Համաձայն Սուրբ Գիրքին, նախանձը պարզագոյն մարդը գալլի կը վերածէ: Նախանձը անգութ է եւ մարդոց միջեւ հակառակութիւն եւ ատելութիւն կը սերմանէ: Ս. Պօղոս Առաքեալ կը խրատէ. «Ո՛վ մարդ, մարդասպան եւ մեղաւոր մարդոց նախանձող մի՛ ըլլար... Հեռո՛ւ կեցիր չար նախանձէ»:

Ամէն նախանձ չար եւ մեղաւոր չէ սակայն: Կայ նաեւ քարի կամ աստուածային նախանձ: Տասնաբանեայ Պատուիրաններուն մէջ Տէր Աստուած շատ յստակ կերպով կ'ըսէ. «Ես եմ՝ ձեր Տէր Աստուածը: Ուրիշ աստուածներու երկրպագութիւն մի՛ ընէք: Որովհետեւ ես նախանձոտ Աստուած մըն եմ: Եթէ՝ ինծի հաւատարիմ ըլլա՛ք՝ ձեզ յաւիտեանս կը սիրեմ: Բայց եթէ ուրիշ աստուածներու ետեւէն երթա՛ք, կը քարկանամ եւ ձեզ կը պատժեմ»:

Հակառակ անոր որ Իսրայէլ Աստուծոյ ընտրեալ ժողովուրդն էր, եւ սակայն ան միաժամանակ ապստամբ ազգ մըն էր: Ան հանապազ իր Աստուածը կը լքէր եւ օտար աստուածներու կը հետեւէր: Այս անօրինութեան արդիւնքը եղաւ աստուածային նախանձ, ահեղ զայրոյթ եւ կրականման պատիժ:

Եղիա մարգարէի օրով Իսրայէլի թագաւորներուն անօրինութիւնը չափ ու սահմանը անցուց: Սուտ մարգարէներ եւ

աստուածներ լեցուցին ամբողջ Հրէաստանը: Եհովայի անունը կարծէք աներեւութացած էր: Եղիա մարգարէ անապատ ու լեռ փախաւ եւ հոն թափառեցաւ անյոյս եւ ողբագին վիճակի մը մէջ:

Տէր Աստուած գտաւ զինքն եւ հարցուց անոր. «Եղիա՛, հոս ի՞նչ կ'ընես»: Եղիա լացաւ ու պատասխանեց. «Նախանձեցայ, նախանձը Ամենակալի: Իմ Աստուածս կարօտեցայ: Իմ Աստուածս կը փնտռեմ եւ չեմ գտներ»: Եւ Տէր Աստուած անապատի հովերուն մէջէն Եղիայի երեւցաւ եւ մխիթարեց զինքն:

Եսայի, Երեմիա եւ Զաքարիա մարգարէներու օրով Աստուծոյ զայրոյթը իր լրումին հասաւ: Իսրայէլ իր անօրինութիւններուն պատճառաւ Նաբուգոթոնոսորի ձեռքը մատնուեցաւ եւ 70 տարիներ Բաբելոնի գերութիւնը ժառանգեց: Եսայի, Երեմիա եւ Զաքարիա, այս ընտրեալ քայց անկեալ ժողովուրդի սրտանմլիկ աղաղակները առ Աստուած մատուցին եւ գոչեցին. «Ո՛վ Աստուած, ինչո՞ւ մեզ լքած ես, եւ ինչո՞ւ մեզ կը մոռնաս: Ո՞ր է Սիոնի եւ Երուսաղէմի հանդէպ բոլոր ունեցած նախանձը: Ո՛վ Տէր, նորէն արթնցուր նախանձը, նորէն սիրէ մեզ»:

Սուրբ Պօղոս Առաքեալ սոյն կրօնական նախանձին կ'ակնարկէ երբ կը գրէ. «Ո՛վ ժողովուրդ, դուք իմա էք, դուք իմ նախանձիս առարկան էք: Դուք իմ պարտէզիս պտուղներն էք: Դուք իմ բրտիներս արդիւնքն էք»: Թէ՛ սաղմոսներու եւ թէ՛ Յովհաննու Աւետարանի մէջ հետեւեալ խօսքը կայ. «Նախանձ տան բոլորիցէ զիս»: Սուրբեր, կրօնաւորներ եւ նահատակներ՝ Աստուծոյ եւ հաւատքի սիրոյն կրակներու մէջ նետուեցան, որովհետեւ Տէր Աստուծոյ

նախանձաւորները դարձած էին: Աստուծոյ սէրը կրակի մը նման կ'ուռէր գիրենք:

Ինչպիսի՞ աստուածապաշտներ ենք մենք: Մեր մէջ ընկող նախանձը չա՞ր է թէ ոչ աստուծային է: Արդար, ճշմարիտ եւ հոգեւորական անձերէ կ'ակնկալուի աստուծային նախանձ ունենալ հանդէպ ընտանիքի, սիրելիներու, հայրենիքի եւ կրօնական համոզումներու:

Դժբախտաբար այսօր եւս շատ է թիւը այնպիսի մարդոց՝ որոնք «ապուրի» մը փոխարէն իրենց Աստուծոյ, աւանդութիւնները եւ ազգային գանձերը վաճառ քի կը դնեն: Վա՛յ այդպիսի մարդոց:

Ո՛վ մարդ, մէջդ աստուծային նախանձ ունեցիր եւ պահէ դարերէն քեզի հասած Աստուծոյ ու աւանդութիւնները:

ԿԱՐԷՆ Ա. ՔԶՆՅ. ԿՏԱՆԵԱՆ

ԱՍՏՈՒԱԾ ԻՆՉՈ՞Ւ ԱՌԱՔԵՑ ԻՐ ՄԻԱԾԻՆ ՈՐԴԻՆ ՀՐԵԱՅ ԱԶԳԻ ԾՈՑԷՆ

Աստուած երբ խոստացաւ Աբրահամի որ անոր երանգէն պիտի գայ աշխարհի Փրկիչը, Աբրահամ ոչ թագաւոր մըն էր, ոչ պետութիւն մը ունէր եւ ոչ ալ ճանչցուած իմաստասէր մըն էր, այլ պարզ պանդուխտ խաշնարած մը:

Աբրահամի ժամանակակից էին շատեր ինչպէս քահանայական թագաւոր Համուրայի՝ կրօնա-պատմագէտ եւ օրէնսդիր: Մէլիսեղեկ՝ քահանայական թագաւորն էր Երուսաղէմ քաղաքին ու նաեւ Միաստուածեան հաւատքի, որ նաեւ օրհնեց Աբրահամը: Կային նաեւ քաղաքակրթութեան ազգութիւններ, գիր գրականութիւն ունեցող պետութիւններ, օրինակ՝ Բաբելոն, Եգիպտոս, Չինաստան, Հնդկաստան եւլն:

Աստուած ինչո՞ւ ընտրեց Աբրահամը եւ պտուիքեց անոր որ թողու իր հօրենական տունը, ազգատեհմը, քաղաքակրթութեան Ուր քաղաքը ու թափառի որպէս պանդուխտ առանց գիտնալու թէ ո՞ւր կ'երթայ:

Աստուծոյ կանչը, մարդ արարածին, ընդհանրապէս եղած է դէպի անձանօրը, ո՛չ թէ զինք փորձելու համար,

այլ դաստիարակելու զայն (քարճրագոյն կարգի) ձեւաւորելու, մարդուն զգացնելու, որ անոր միակ՝ ապաւէնը ո՛չ իր հարստութիւնն է եւ ո՛չ ալ իր հնարամտութիւնը, այլ վստահութիւնը աստուծային ամենագէտ ներկայութեան: Սոյն պատճառաւ, Յիսուս՝ Մարդեղեալ Աստուածորդին ըսաւ հարուստ իշխանին. «Վաճառէ՛ ամէն ունեցածդ ու Ի՛մ ետեւէս եկուր»: Ե՛ս պիտի ըլլամ քու ապաւէնդ եւ յոյսդ, որովհետեւ «Ես եմ ձանապարհը եւ ձշմարտութիւնը եւ Կեանքը» -- Յով. ԺԴ. 6:

Աստուած է Բացարձակը, Իր Խօսքը քուէի չի դրուիր, ոչ ալ մեծամասնութեան կողմէ կը փաստարկուի կամ կ'ընդունուի:

Մովսէս մարգարէէն առաջ կար աշխարհակալ պետութիւն մը՝ Եգիպտոսի մէջ որուն թագաւորը Ախմաթօն ջանաց Միաստուածութիւն ներմուծել իր հպատակներուն ու ձախողեցաւ: Ինք մեռաւ, իր Միաստուածութեան գաղափարը ջնջուեցաւ ու նոյնիսկ իր անունը ջանացին պատմութեան մէջէն ջնջել: